

VERGİSEL YÖNÜYLE BAĞIŞ VE YARDIMLAR

GİRİŞ

Bağış ve yardımların kurum kazancından indirimine ilişkin hükümlere 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10. maddesinin 1.nci fıkrasının ,c, ç, d ve e bentlerinde yer verilmiştir

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10'uncu maddesinin 1-c, 1-ç, 1-d bentlerinde **sayılan kurum ve kuruluşlara belli şartlar dahilinde yapılacak bağış ve yardımların**, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurum kazancından indirilmesi mümkündür.

Bu bağış ve yardımlardan, KVK'nun 10. Maddesinin

- **1-c bendinde** yer alanların toplamının o yıla ait kurum kazancının % 5'ine kadar olan kısmı,
- **1-ç bendinde** yer alanların tamamı,
- **1-d bendinde yer alanların % 100'ü (Bakanlar Kurulu'nun bölgeler ve faaliyet türleri itibariyle bu oranı yarısına kadar indirme veya kanun seviyesine kadar getirme yetkisi saklı kalmak kaydıyla)**
- **1-e bendinde** yer alanların tamamı

kurum kazancının tespitinde indirim olarak dikkate alınabilecektir.

KURUMLAR VERGİSİ MÜKKELLEFLERİ AÇISINDAN DURUM

Bağış ve Yardımların Yapılacağı Kurum ve Kuruluşlar

KVK'nun 10/1-c maddesi, mükelleflerin yaptıkları bağış ve yardımların, aşağıda belirtilen kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılması kaydıyla indirim konusu yapılmasına imkan tanımıştır. Bir başka deyişle Kanunda sayılmayan kurum ve kuruluşlara yapılan bağış ve yardımlar tutarı ne olursa olsun indirim konusu edilemeyecektir. Kanunda sayılan kurum ve kuruluşlar ise şunlardır.

- Genel ve özel bütçeli kamu idareleri,
- İl özel idareleri
- Belediyeler,
- Köyler
- Kamu yararına çalışan dernekler,
- Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar,

- Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara yapılan yardımlar

Bağış ve Yardımların Belgelendirilmesi

Yıl içinde yapılan bağışların indirimine konu edilmesi bir başka şartı ise yapılan bağış ve yardımlar karşılığında mutlak suretle **usulüne uygun olarak düzenlenmiş bağış makbuzu** ile veya bu amaçla bankalarda açtırılan hesaplara yatırıldığını gösteren banka dekontlarıyla belgelendirilmesi şartıyla mümkündür.

Vergi Usul Kanununa göre kanuni defterlere yapılan kayıtların tevsik şartı, bağış ve yardımlar, bağış makbuzu ile gerçekleşmektedir. Dolayısıyla yapılan bağış veya yardım karşılığında bağış makbuzu dışında kalan bir başka belge (örneğin; kermes giriş bileti, yardım konseri davetiyesi vb.) ya da bağış yapılan kurum kuruluşlarca yayınlanan dergiler alınması durumunda yapılan bağış ve yardımların yıllık beyanname ile bildirecek kurum kazancından indirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Diğer taraftan aynı bağış ve yardımın, işletmenin aktifinden veya stokundan çekilerek bağışlanmış olması durumunda, mükelleflerin işletmeden çekip bağışladıkları değerler için fatura düzenlenmesi, düzenlenen faturanın arka yüzüne "faturada belirtilen değerlerin ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından bağış ve yardım olarak alındığına ilişkin" şerh konularak yetkili kimseler tarafından imzalanması yeterlidir.

Aynı değerlerin mükelleflerce dışarıdan alınarak kamu kurum ve kuruluşlara bağışlanmış olması durumunda ise bu kurum ve kuruluş tarafından teslim alınacak değerler için teslim ilişkili bir belge düzenlenmiş olması yeterlidir. Bu durumda, düzenlenen belgede bağışlanan kıymetin değerinin, cinsinin ve miktarının tereddüde mahal bırakmayacak şekilde belirtilmiş olması gerekmektedir. Ayrıca bağışlanan değerlere ilişkin olarak düzenlenmiş olan faturaların arka yüzünün de yukarıda belirlenen açıklamalar dahilinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının yetkililerince imzalanmış olması gerekmektedir.

Bağış ve Yardımların Üst Sınırı

5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinin c bendi hükmü uyarınca, bir takvim yılı içinde yapılan bağış ve yardımların toplamı o yıla ait kurum kazancının % 5'ini aşarsa fazlası indirilmez denilmek suretiyle yıllık beyanname ile bildirecek gelirden indirilebilecek bağış ve yardımlara üst sınır getirilmiştir. 1 seri Numaralı Kurumlar Vergisi Kanunu Genel Tebliğine göre, indirilecek bağış ve yardımların üst sınırının hesaplanmasında esas alınacak kurum kazancı, zarar mahsubu dahil giderler ile iştirak kazançları istisnası düşüldükten sonra, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki [Ticari bilanço karı-(iştirak kazançları istisnası+geçmiş yıl zararları)] tutarı ifade etmektedir.

Ticari bilanço Karı	2.400.000,00	Bağış ve Yardımlar Hariç
Geçmiş Yıl Zararı	650.000,00	
İştirak Kazancı İstisnası	500.000,00	
Gayrimenkul Satış Kazancı İstisnası	140.000,00	
% 5 Oranının Uygulanacağı Tutar(*)	1.250.000,00	

Bağış ve yardımın indirilebilmesi için mutlak suretle beyan edilen bir kurum kazancının bulunması gerekir. Herhangi bir nedenle indirim konusu yapılamayan bağış ve yardımlar bir sonraki yıla devredemez ve söz konusu yılın kurum kazancından indirim konusu yapılamaz.

Bağış ve Yardımların Aynen Yapılması Halinde Değer Tespiti

Bağış ve yardımın nakit olarak değil de, nakit dışında kalan bir değer verilmek suretiyle yapılması halinde bağışlanan ya da yardımın konusu teşkil eden mal veya hakkın varsa **mukayyet değeri**, yoksa **Takdir Komisyonunca Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tespit edilecek değeri** esas alınır. Vergi Usul Kanunu'nun 265. maddesi hükmüne göre mukayyet değer; bir iktisadi kıymetin muhasebe kayıtlarında gösterilen hesap değeridir.

Amortismanına tabi iktisadi kıymetler için ise mukayyet değer; net değeri, bir başka deyişle iktisadi kıymetin maliyet bedelinden birikmiş amortismanlarının düşülmesi sonucunda bulunan değeri ifade etmektedir.

%5 Oranı İle Sınırlı Olmaksızın Tamamı İndirilebilecek Bağış ve Yardımlar

KVK'nun 10/1-ç maddesi kapsamında mükelleflerin indirim konusu edilebilecek bağış ve yardımlar mükelleflerin yıllık beyanname ile bildirecekleri kurum kazançlarından indirim konusu yapabilmektedirler. Dolayısıyla, zarar beyan eden kurumlar vergisi mükelleflerinin bağış ve yardımları indirim konusu yapmaları mümkün bulunmamaktadır. Gerek zarar beyanı gerekse kurum kazancının yetersiz olması nedeniyle indirilemeyen bağış ve yardımların daha sonraki yıllarda indirim konusu yapılması veya zarar olarak devredilmesi ise mümkün değildir.

• Okul, Sağlık Tesisi ve Öğrenci Yurtlarına Yapılan Bağışlar

5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinin ç bendine göre, kamu idare ve müesseselerine bağışlanan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu, çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve rehabilitasyon **merkezlerinin inşası dolayısıyla yapılan harcamalar** veya bu tesislerin **inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar** ile **mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdi ve aynı bağış ve yardımların** tamamının, belirli bir oran ile sınırlı olmaksızın, yıllık beyanname ile bildirilecek kurum kazancından indirilebilmesine imkan sağlanmıştır.

Okul, sağlık tesisi ve öğrenci yurdu yapımı veya bu tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan bağış ve yardımların (harcamaların) herhangi bir sınırlamaya tabi olmaksızın vergi matrahının tespitinde dikkate alınabilmesi, bu bağış ve yardımların aşağıda belirtilen kamu idare ve müesseselerine yapılması halinde mümkündür.

- Genel ve özel bütçeli kamu idareleri,
- İl özel idareleri
- Belediyeler

— Köyler

Kapsama dahil olan bağış ve yardımlar;

— Bağışlanan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak kapasitesinden az olmamak üzere (kalkınmada öncelikli yörelerde 50 yatak) öğrenci yurdu, çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin inşası için yapılan harcama,

— Bu tesislerin inşası için yapılan bağış ve yardım,

— Mevcut okul, sağlık tesisi ve öğrenci yurtlarının faaliyetlerine devam etmelerini sağlamak amacıyla yapılan bağış ve yardım,

Niteliğinde olmalıdır.

Düzenlemedeki “**okul**” ifadesinden, doğrudan eğitim-öğretim hizmetlerinin verildiği temel birimlerin anlaşılması gerekmekte olup, rehberlik ve araştırma merkezi, mesleki eğitim merkezi, iş eğitim merkezi, mesleki ve teknik eğitim merkezi ve akşam sanat okulları da bu kapsamda değerlendirilecektir.

Düzenlemedeki “**sağlık tesisi**” ifadesinden ise Sağlık Bakanlığınca sağlık tesisi kapsamında değerlendirilen kurum ve kuruluşların anlaşılması gerekmektedir.

Okul, sağlık tesisi ve öğrenci yurdu inşası dolayısıyla yapılan harcamalar, harcamanın yapıldığı yıla ilişkin kurumlar vergisi matrahının tespitinde dikkate alınacaktır. Söz konusu tesislerin inşası veya faaliyetlerini devam ettirebilmelerine yönelik olarak yapılan bağış ve yardımların da bağışın yapıldığı yıla ilişkin olarak beyan edilecek kurum kazançlarından indirilebileceği tabiidir.

Bağış ve yardımın nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu teşkil eden mal veya hakkın varsa mukayyet değeri, yoksa Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre Takdir Komisyonunca tespit edilecek değeri esas alınacaktır.

• Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korumasına Yönelik Olarak Yapılan Bağışlar

5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10'uncu maddesinin d bendine göre, Vakıflar Genel Müdürlüğü idaresinde ve denetiminde bulunan mazbut vakıflar adına kayıtlı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu nezdinde eski eser tescilli abide eserlerin bakımı, restorasyonu ve yaşatılması amacıyla yapılan bağış ve yardımların tamamının, yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirilmesine imkan tanınması, bu kapsamdaki tarihsel değerlerimizin daha iyi muhafaza edilerek gelecek kuşaklara aktarılmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Mükellefler tarafından; genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar, bilimsel araştırma faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan ya da Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen veya

desteklenmesi uygun görülen ve madde metninde belirtilen mahiyetteki harcamalar ile bu mahiyetteki bağış ve yardımların tamamını, kurumlar vergisi matrahının tespitinde beyan edilen kurum kazancından indirebileceklerdir.

Buna göre; mükellefler tarafından yapılan harcama veya bağış ve yardımların tamamının beyan edilen kazançtan indirilebilmesi için;

a) Kültür ve sanat faaliyetlerine ilişkin ticari olmayan ulusal veya uluslararası organizasyonların gerçekleştirilmesine,

b) Ülkemizin uygarlık birikiminin kültürü, sanatı, tarihi, edebiyatı, mimarisi ve somut olmayan kültürel mirası ile ilgili veya ülke tanıtımına yönelik kitap, katalog, broşür, film, kaset, CD ve DVD gibi manyetik, elektronik ve bilişim teknolojisi yoluyla üretilenler de dahil olmak üzere görsel, işitsel veya basılı materyallerin hazırlanması, bunlarla ilgili derleme ve araştırmaların yayınlanması, yurt içinde ve yurt dışında dağıtımı ve tanıtımının sağlanmasına,

c) Yazma ve nadir eserlerin korunması ve elektronik ortama aktarılması ile bu eserlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı koleksiyonuna kazandırılmasına,

d) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki taşınmaz kültür varlıklarının bakımı, onarımı, yaşıatılması, rölöve, restorasyon, restitüsyon projeleri yapılması ve nakil işlerine,

e) Kurtarma kazıları, bilimsel kazı çalışmaları ve yüzey araştırmalarına,

f) Yurt dışındaki taşınmaz Türk kültür varlıklarının yerinde korunması veya ülkemize ait kültür varlıklarının Türkiye'ye getirilmesi çalışmaları,

g) Kültür envanterinin oluşturulması çalışmaları,

h) 2863 sayılı Kanun kapsamındaki taşınır kültür varlıkları ile güzel sanatlar, çağdaş ve geleneksel el sanatları alanlarındaki ürün ve eserlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı koleksiyonuna kazandırılması ve güvenliklerinin sağlanmasına,

i) Somut olmayan kültürel miras, güzel sanatlar, sinema, çağdaş ve geleneksel el sanatları alanlarındaki üretim ve etkinlikler ile bu alanlarda araştırma, eğitim veya uygulama merkezleri, atölye, stüdyo ve film platosu kurulması, bakım ve onarımı, her türlü araç ve teçhizatın tedariki ile film yapımına,

j) Kütüphane, müze, sanat galerisi ve kültür merkezi ile sinema, tiyatro, opera, bale ve konser gibi kültürel ve sanatsal etkinliklerin sergilendiği tesislerin yapımı, onarımı veya modernizasyon çalışmalarına, yönelik olması gerekmektedir.

Bağış ve yardımın nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu teşkil eden mal veya hakkın varsa mukayyet değeri, yoksa Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre Takdir Komisyonunca tespit edilecek değeri esas alınacaktır.

Türkiye Kızılay Derneğine Yapılan Bağış ve Yardımlar

5904 sayılı Kanun'un 3. ve 5. maddeleri ile GVK ve KVK'da yapılan değişikliklerle; 03.07.2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, iktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımların tamamı gelir veya kurumlar vergisi matrahından indirilebilecektir.

Diğer Kanunlara Göre Kurum Kazancından İndirilebilecek Bağış ve Yardımlar

Mükellefleri tarafından dönem içinde yapılan bağış ve yardımlardan matrahın tespitinde indirim olarak dikkate alınabilecek olanlar yukarıda sayılanlar ile sınırlı değildir.

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri özel kanunlarda yer alan düzenlemeler nedeniyle yapmış oldukları bir kısım bağış ve yardımları belirli şartlar altında indirim olarak dikkate alabilmektedirler. Buna göre, özel kanunlar uyarınca matrahın tespitinde indirim olarak dikkate alınabilecek bağış ve yardımlar şunlardır:

Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna veya Bu Fona İlişkin Vakıflara Yapılan Bağış ve Yardımlar

3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ile ihtiyaç sahiplerine yardımda bulunmak amacıyla her il ve ilçede sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları kurulmuş olup anılan Kanununun 9. maddesinde fona ve vakfa yapılacak bağış ve yardımların her türlü vergi resim ve harçtan muaf olduğu, söz konusu bu bağış ve yardımların kurumlar vergisi ve gelir vergisi matrahından indirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

7269 sayılı Kanun Uyarınca Afetzedelere Yapılacak Bağış ve Yardımlar

7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun'un 45. maddesi hükmü uyarınca, afetlerden zarar görenlere yardımda bulunmak üzere kurulan Milli Yardım Komitesi ile mahalli yardım komitelerine makbuz mukabilinde yapılacak bağış ve yardımlar her türlü vergi resim ve harçtan müstesna olduğu gibi, söz konusu bağış ve yardımların matrahın tespitinde yıllık beyanname ile beyan edilecek kazançtan indirilmesi mümkündür.

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na Göre Yapılan Bağış ve Yardımlar

222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun 76. maddesinin (g) bendi hükmü uyarınca, makbuz mukabilinde yapılacak para bağışları, yıllık beyanname ile bildirilecek kazançtan indirilebilecektir. Yapılacak bağışların vergi matrahından tamamen indirilebilmesi için; sadece eğitim ve öğretim kurumlarına makbuz karşılığında ve nakit şeklinde yapılması gerekmektedir.

Sekiz Yıllık Kesintisiz Eğitim İçin Yapılan Bağış ve Yardımlar

4306 sayılı Kanun uyarınca sekiz yıllık kesintisiz eğitime katkıda bulunmak ve ilköğretim giderlerini karşılamak amacıyla kurumlar vergisi mükellefleri tarafından yapılan nakdi bağışların tamamı Maliye ve Milli Eğitim Bakanlığınca müşterek olarak düzenlenen 97/1 sayılı tebliğ uyarınca kazancın tespitinde indirim olarak dikkate alınabilecektir.

TÜBİTAK'a Yapılan Bağış ve Yardımlar

278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun'un 13. maddesi hükmü uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumuna makbuz karşılığında yalnızca para bağışları yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlere ve kurum kazancından indirim konusu yapılabilecektir.

Üniversitelere ve İleri Teknoloji Enstitülerine Yapılan Bağış ve Yardımlar

2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 56. maddesinin (b) bendi hükmü uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından üniversitelere ve ileri teknoloji enstitülerine makbuz karşılığında yapılacak nakdi bağışlar, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları hükümlerine göre yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlere ve kurum kazancından indirim konusu yapılabilir.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna Yapılan Bağışlar

2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu'nun 20. maddesinin (b) bendi hükmü uyarınca gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na makbuz karşılığında yapılacak nakdi bağışlar, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim olarak dikkate alınabilecektir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumuna Yapılacak Bağış ve Yardımlar

2876 Sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından Kuruma ve bağlı kuruluşlarına yapılacak bağış ve yardımların, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde indirim olarak dikkate alınması mümkündür.

Gülhane Askeri Tıp Akademisi'ne Yapılacak Bağış ve Yardımlar

2955 Sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanunu'nun 46. maddesinin (b) bendinde, gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından Gülhane Askeri Tıp

Akademisi'ne makbuz karşılığı yapılacak nakdi bağışların, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları hükümlerine göre yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden ve kurum kazancından indirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Milli Ağaçlandırma ve Erezyon Kontrolü Harcamaları

4122 Sayılı Milli Ağaçlandırma ve Erezyon Kontrolü Seferberlik Kanunu'nun 12. maddesi ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmelik uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından yapılacak ağaçlandırma ve erezyon kontrolü çalışmaları ile her türlü tesis, bakım ve koruma masrafları, gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılabilir.

Gıda Bankacılığı Faaliyetinde Bulunan Dernek ve Vakıflara Yapılan Bağışlar

5035 sayılı Kanununun 14. maddesinin birinci fıkrası ile yapılan düzenleme ile fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara bağışlanan gıda maddelerinin maliyet bedelinin tamamının beyan edilen gelirden indirilmesine imkan tanınmıştır.

5281 sayılı Kanunla 01.01.2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yapılan düzenleme ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 40. maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde ve 89. maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan "gıda maddelerinin" ibaresi, "gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin" şeklinde değiştirilmek suretiyle mükelleflerce fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara bağışlanan gıda maddelerinin yanı sıra temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin de maliyet bedellerinin gider olarak matrahtan indirimine olanak sağlanmıştır.

Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara bağışlanan gıda maddelerinin maliyet bedelinin tamamının beyan edilen gelirden indirilmesine ilişkin esaslar aşağıdaki gibidir. (22)

➤ Gıda maddesi bağışının dernek veya vakfa yapılmış olması gerekmektedir. İhtiyacı bulunanlara doğrudan veya başka organizasyonlar aracılığıyla (22) 251 seri no'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği 21.03.2004 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. yapılacak gıda yardımlarının yukarıda belirtilen maddeler kapsamında yapılmış bağış olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

- Bağışı kabul edecek dernek veya vakfın tüzüğünde veya senesinde ihtiyacı bulunanlara gıda yardımı yapabilmesine ilişkin hükümlerin bulunması gerekmektedir. Bununla beraber, dernek veya vakfın başka alanlarda da faaliyet gösteriyor olmasının, kamuya yararlı dernek veya vergiden muaf vakıf olup olmasının uygulama açısından herhangi bir önemi bulunmamaktadır. Gıda bankacılığı kapsamında yapılacak bağışların gıda maddesi niteliğinde olması gerekmektedir. Yapılacak bağışlar şartlı olarak (bedelsiz olarak ihtiyaç sahiplerine dağıtılmak üzere) yapılmalıdır. Gıda maddesi **(01.01.2005 tarihinden itibaren ilaveten temizlik, giyecek ve yakacak maddeleri)** niteliğini taşımayan

veya şartlı olarak yapılmayan bağışlar, gıda bankacılığı kapsamında yapılacak bağış olarak değerlendirilmeyecektir.

- Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesine eklenen hüküm çerçevesinde indirim konusu yapılacak bağışlar, bağışa konu mal bedeli Vergi Usul Kanununun 232 inci maddesinde belirtilen fatura düzenleme sınırının altında kalsa dahi mutlaka fatura ile belgelendirilecek ve ayrıca taşıma için sevk irsaliyesi düzenlenecektir. Bağışlanan mala ilişkin bilgileri eksiksiz olarak içerecek fatura, bağış yapılan dernek veya vakıf adına düzenlenecektir. Mal bedeli olarak faturada, bağışa konu malın maliyet bedeli (yüklenilen katma değer vergisi hariç) yazılı olacaktır. Faturada “İhtiyaç sahiplerine yardım şartıyla bağışlandığından KDV hesaplanmamıştır.” ibaresinin yer alması zorunludur. Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinde yapılan düzenleme çerçevesinde, yıllık beyannameye yer alacak gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılacak işlemlerde bağış yapan tarafından bir belge düzenlenmesine gerek bulunmamakta olup, varsa bağış yapılan malın edinimine ilişkin belgelerin saklanması zorunludur.
- Dernek ve vakıflar kendi mevzuatlarının öngördüğü belgeleri düzenleyecek ve bağış yapanlara bir örneğini vereceklerdir. Ticari faaliyetle uğraşanlarca düzenlenen faturalar dernek ve vakıf tarafından muhafaza edilecektir.
- Ticari işletmeye dahil malların (gıda maddelerinin) bağışlanması durumunda bu malların maliyet bedeli Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesi çerçevesinde gider kaydedilir. Bu işlem, faturanın bir yandan gelir bir yandan da gider kaydedilmesi suretiyle gerçekleştirilir.

Sponsorluk Harcamaları

5228 sayılı Kanunun 32. maddesi ile yapılan düzenleme ile mükelleflerin, “3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü’nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 17.6.1992 tarihli ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yapılan sponsorluk harcamalarının; amatör spor dalları için tamamı, profesyonel spor dalları için % 50’sinin yıllık beyanname ile bildirilen gelirden indirim konusu yapılmasına imkan sağlanmıştır. Bahse konu düzenleme 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 10. maddesinin b bendinde aynen yer almıştır.

Bağış ve Yardımların Katma Değer Vergisi Mevzuatı Yönünden Değerlendirilmesi

Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 17. maddesinin “Sosyal Amaç Taşıyan İstisnalar” başlıklı 2. fıkrasının b bendine göre; aynı maddenin 1. fıkrasında sayılmış olan, genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasi partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara hibe, yardım, bağış v.b. isimler altında bedelsiz olarak yapılan hizmet ifaları ve mal teslimleri vergiden istisna edilmiştir.

Denge İzmir Bağımsız Denetim ve
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
1456 Sk. Punta İş Merkezi
No: 10/1 Kat: 13 Alsancak / İZMİR
Tel: (232) 421 26 00 Faks: (232) 421 26 01
info@dengeymm.com.tr

Aynı Kanunun 16/1-a maddesinde ise, bu kuruluşlara yurt dışından bedelsiz olarak gelen mal ve hizmetlerin ithalinin de vergiden istisna olduğuna hükümlenmiştir. Diğer taraftan, aynı Kanunun 30/a maddesine göre, bedelsiz olarak yapılan hizmet ifaları ve mal teslimlerinin bünyesine giren vergiler indirim olarak dikkate alınamayacağından yapılan bağış ve yardıma konu malların ya da hizmetlerin alımı sırasında ödenen ancak söz konusu hükme göre indirilemeyecek olan Katma Değer Vergisi gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilecektir.

Gıda bankacılığı kapsamında yapılan bağışlar 3065 sayılı Kanunun 17/2-b maddesine göre katma değer vergisinden müstesnadır. Katma değer vergisi mükellefleri, bir vergilendirme döneminde yaptıkları bağışların toplam tutarını ilgili dönem beyannamesinin 6 ve 7. satırlarına dahil etmek suretiyle beyanda bulunacaklardır. Aynı Kanunun **30/a** ve **32.** maddelerine göre, kısmi istisna mahiyetindeki bu teslimin (gıda maddesi bağışlarının) bünyesine giren katma değer vergisi tutarının indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Bu nedenle, bağışın yapıldığı dönemde, bağışlanan gıda maddelerinin iktisabı dolayısıyla yüklenen katma değer vergisi tutarının hesaplanması ve aynı döneme ait katma değer vergisi beyannamesinin 20. satırına dahil edilmesi, aynı tutarın defter kayıtlarında "indirim KDV" hesaplarından çıkarılarak, gider hesaplarına aktarılması gerekmektedir.